

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ
„ПРОФ. Д-Р ПАРАСКЕВ СТОЯНОВ“
ВАРНА, БЪЛГАРИЯ

ВАРНЕНСКИ МЕДИЦИНСКИ ФОРУМ

том 3, 2014, приложение 4

VARNA MEDICAL FORUM
volume 3, 2014, Supplement 4
Medical University of Varna, Bulgaria

ВАРНЕНСКИ МЕДИЦИНСКИ ФОРУМ

том 3, 2014, приложение 4

VARNA MEDICAL FORUM
volume 3, 2014, Supplement 4
Medical University of Varna, Bulgaria

Въпреки различния образователен и социално-икономически статус на анкетираните се оформя емиграционно настроение, като 56.41% са обединени в отговора „да, за младите хора в България единствения шанс да имат нормален живот е да емигрират в чужбина“. Информативността по отношение за начина на въвлечане по пътя на проституцията е разделена в два отговора, като водещ е „принуждават ги“ (42.31%) и „сами си решават“ (39.1%). По отношение на доверието в институциите, като форма на защита 51.92% имат доверие и 48.08% нямат доверие в полицията. Семейното възпитание се посочва като определящ фактор дали едно момиче ще стане проститутка или не от 44.87%. Втория по приоритет избор, е „въпрос на характер и морални ценности“. Отсъствието на отговорно семейство води до прекъсната връзка с миналото и разрушен мост към бъдещето.

България е сред малките държави в Европа, но с удобно географско положение за транзит, крайна дестинация и страна на произход за трафик с цел сексуална експлоатация. Според някои международни източници българки се извеждат с цел трафик в 12 страни в Западна, Южна и Източна Европа, като водещи са Германия, Холандия и Белгия с основна възрастова група от 18–25 години.

Ключови думи: емиграция, трафик на хора, осведоменост, проституция

ВЪВЕДЕНИЕ

Децата безспорно са най-уязвимата група сред всички жертви на трафика. Последниците са особено тежки и се изразяват в прекъсване на образованието, социалното, нравственото и духовно развитие.

От доклад на ООН последните изследвания показват, че всяка година в света между 500 000 и 2 000 000 души стават жертва на трафика, а незаконните печалби в глобален мащаб възлизат между 7 и 8 милиарда щатски долара.

Целта на проучването е да се очертае профила на жертвите и причините пораждащи трафика с цел сексуална експлоатация. Проучване на отношението и осведомеността на младите хора към трафика и съществуват ли емиграционни настроения, като се отчете личната оценка за реализация в България.

own decision“. Regarding the trust in institutions as a form of protection, 51.92% trust and 48.08% do not trust the police. Family education has been identified as a determinant of whether a girl will become a prostitute or not by 44.87%. As second choice respondents point out „a question of personality and moral values“. The absence of a responsible family leads to disconnection with the past and destroyed bridges to the future.

Bulgaria is among the smallest countries in Europe, but has a convenient geographic location for transit, end destination, and country of origin for trafficking for sexual exploitation. According to some international sources, Bulgarians are imported for trafficking to 12 countries in Western, Southern and Eastern Europe, with leading countries – Germany, Netherlands and Belgium and with a predominant age group of 18-25 years.

Keywords: immigration, human trafficking, awareness, prostitution

МАТЕРИАЛИ И МЕТОДИ

Проведено е анонимно анкетно проучване с 25 затворени въпроси и документален метод. Обект на изследването са ученици и студенти от 11 и 12 клас и IV и V курс от МУ-Плевен, УНСС, СОУ – гр. Белене, 137 СОУ – гр. София, ДДЛРГ – гр. Враца. При провеждане на анкетата и последваща обработка съм се придържала към принципите на прецизност, етичност и дискретност.

РЕЗУЛТАТИ И ОБСЪЖДАНЕ

Трафикът е динамично явление и ако не бъде идентифициран навреме, все едно не е осъществен. В момента на преминаване на границата и без наличие на информация, какво ще последва няма причина момичето да бъде идентифицирано като жертва. Когато обаче, вместо като камериерка в хотел се озове в публичен дом без документи и доходи, лицето се превръща в жертва на трафика. По данни на Националната следствена

служба 1 момиче може да осигури приход от 12 000 до 18 000 евро чиста печалба на месец, а 6 момичета са достатъчни да гарантират доход от 1 млн. евро на година.

Профил на жертвите и причините, пораждащи трафика на хора с цел сексуална експлоатация:

- **Профил по възраст** – най-често регистрираната група е от 18 до 25 години, след това се нареждат малолетните и непълнолетните жертви, следвани от 26–35 г. и над 35 години са около 5%.
- **Етнически произход** – най-уязвимата група са ромите поради, високите нива на бедност и социално изключване, ниско ниво на образование (57% от ромите над 18 г. не са завършили основно образование), квалификация и са изключени от пазара на труда.
- **Образователен статус** – повечето от жертвите са завършили начално и основно образование, което определя ограничените им икономически възможности и потенциал за реализация.
- **Икономически статус** – общ определящ фактор е ефектът от икономическата и финансова криза в Европа. Повечето от жертвите на трафика са безработни и бедни.
- **Метод на набиране на сексуални робини** – най-голяма част от жертвите са били излъгани с обещание за работа в чужбина; отвлечани от улицата; сприятеляване и предложение за връзка; набиране на информация за жертвите и семейството за преценка, кое момиче е подходящо за заплашване и изнудване; задлъжнялост, специализирани интернет страници.

Причините за попадане в трафик са в няколко групи: социо-културни, икономически, психологически, гео-политически.

Анкетния метод е разделен в няколко категории:

- Осведоменост и отношение към трафика на хора.
- Перспектива и емиграционни настроения.
- Емиграцията като решение.
- Образът на проститутката.
- Ниво на толерантност.
- Доверие в институциите.
- Семейството като гарант.

Получените резултати от категориите са следните:

- повече от половината (66.03%) заявяват, че живеят нормално, но това не им носи удовлетвореност от живота;
- отхвърлят възможността при упорита работа да си осигурят по-богат живот, като повече от половината (58.33%) преценяват, че могат да водят „приличен макар и не богат живот“;
- по-голямата част (58.97%) от анкетираните не виждат своята реализация в родния град и съответно перспективата да заработят желаните доходи;
- водещо е мнението при всички анкетиранни групи, че в България няма перспективи за младите хора, което говори за емиграционни настроения. Повече от половината (56.41%) смятат, че нормалният живот е някъде в чужбина, но без ясната визия и гаранция дали ще го намерят там, което е смущаващо и предпоставка за попадане в трафик;
- изследването регистрира, като основен – икономическия мотив за емиграцията;
- изследването регистрира толерантност към професията на предлагащите секс-услуги, но повече от половината (62.18%) отхвърлят легализирането и в България;
- доверието в институциите като гарант и закрилник е много крехко и формира несигурност при неблагоприятни явления и процеси;
- доминиращото присъствие на семейството, като гарант за добро възпитание, е определящ фактор при повечето от анкетираните и е една добра насока при изграждането на позитивност в младите хора.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Младите хора в България живеят в състояние на перманентна криза, неудовлетвореност и безперспективност, което е само крачка до попадането в трафика. Именно този факт определи посоката на изследването.

На базата на статистическия преглед е показан мащаба на новата модерна форма на заробване. Извода е, че това е голям социален проблем и интернационален печеливш бизнес, който накърнява здравето, честта и достойнството на жертвите, а понякога и правото им на живот.

Чрез навлизането в детайлността на процеса трафик на хора с цел сексуална експлоатация е показан профилът на жертвите и начинът за попадане в лапите на злата участ.

Проследяването на процеса очертава една стройна система за генериране на огромни печалби, включваща в себе си комбинация от престапелен бизнес и държавна власт. Всички тези причини, умножени по сто заради икономическата криза, дават основание да се смята, че срещу непрекъснатото растящия трафик, трябва да се търсят по-гъвкави методи за противодействие.

Може да се каже, че посоката на развитие за намаляване на „маркетинговата дейност“ на този престапелен бизнес е комплексна. Двигателят на процесите е общественото, икономическото и законодателно развитие. Приоритет трябва да е човешкият елемент, а „женското тяло – държавна политика“.

Увеличаващата се пропаст между отговорните институции, ниското ниво на образование и бедността е изворът за трафика на хора.

ЛИТЕРАТУРА

1. Доклад „Младежката безработица в България“, Агенция „Медиана“ 2012 г.,
2. Доклад на Националната комисия за трафик на хора 2010 г.
3. Цанкова. Е, Български червен кръст „Разговори за трафик на хора“.
4. Национален статистически институт
5. <http://www.ec.europa.eu>, Доклад на Евростат.
6. <http://www.state.gov/i/tip>, Доклад на Държавния департамент на САЩ, 2012 г.

Адрес за кореспонденция:

Здравка Лазарова
„Социален работник“
УМБАЛ „Д-р Георги Странски“ ЕАД
гр. Плевен 5800, ул. „Г. Кочев“ № 8а
e-mail: gamastil2000@mail.bg

ФИТОХИМИЧНО ПРОУЧВАНЕ НА ЦВЕТОВЕ ОТ KOELREUTERIA PANICULATA LAXM В БЪЛГАРИЯ

Илия Желев¹, Сергей Иванов², Анджелика Черенкова², Аделя Абдулхакова²,
Иванка Димитрова-Дюлгерова³

¹Катедра Фармацевтични технологии, Факултет по Фармация,
Медицински Университет - „Проф. д-р Параскев Стоянов” – Варна, България

²Катедра Фармакогнозия, Фармацевтичен Факултет,
Първи Московски Университет - „И. М. Сеченов“, Москва, Русия

³Катедра „Ботаника и МОБ, Пловдивски Университет - „П. Хилендарски”,
Пловдив, България

PHYTOCHEMICAL STUDY OF FLOWERS FROM KOELREUTERIA PANICULATA LAXM GROWING IN BULGARIA

Iliya Zhelev¹, Sergey Ivanov², Angelica Cherenkova², Adelya Abdulkhakova²,
Ivanka Dimitrova-Dyulgerova³

¹Department of Pharmaceutical technologies, Faculty of Pharmacy,
Medical University of Varna, Varna, Bulgaria

²Department of Pharmacognosy, Pharmaceutical Faculty,
First Moscow University “I.M. Sechenov” – Moscow, Russia

³Department of Botany, Faculty of Biology, Plovdiv University “Paisii Hilendarski”,
Plovdiv, Bulgaria

РЕЗЮМЕ

Въведение: *Koelreuteria paniculata* Laxm. е широколистно дърво от семейство Sapindaceae, чиято родина е Източна Азия. То е популярно декоративно растение в регионите с умерен климат в цял свят. У нас този вид е познат под името – китайски мехурник и се среща навсякъде в градини и паркове, като постоянно заема и нови местообитания.

Цел: Целта на изследването е да се проучи съдържанието на основните класове биологично-активни вещества в цветове от *Koelreuteria paniculata*, растяща в България, както и да се определи количеството на доказаните фенолни съединения.

Материал и методи: За провеждане на количествено доказване е използвана поредица от качествени реакции, а за количествено определяне на фенолните съединения - методи от 7 Европейска Фармакопея и XI Руска Фармакопея.

Резултати и обсъждане: След проведените изследвания са доказани следните групи биологично-активни вещества: протеини, слuzни вещества, флавоноиди, антрахинони, танини, ка-

ABSTRACT

Introduction: *Koelreuteria paniculata* Laxm. is a deciduous tree belonging to family Sapindaceae, native to Eastern Asia. It is a popular decorative plant in temperate regions worldwide. In Bulgaria this plant inhabits gardens and parks and constantly keeps occupying newer and newer habitats.

Aim: The aim of the study is to investigate the contents of the major classes of biologically active substances in flowers of *Koelreuteria paniculata*, growing in Bulgaria, and to quantify the amount of established phenolic compounds.

Materials and methods: To conduct a qualitative estimation there have been used a number of qualitative reactions and for quantification of the phenolic compounds - methods from 7 European Pharmacopoeia and XI Russian Pharmacopoeia.

Results and discussions: The following groups of biologically active substances were established: proteins, mucilage, flavonoids, anthraquinones, tannins, carotenoids and saponins. Among them, the tannins are phenolic substances with highest content - 4.68%, followed by phenolic acids (1.04%) and flavonoids

ротеноиди и сапонини. Сред тях: танините са фенолните вещества с най-голямо съдържание – 4,68%, следвани от фенолните киселини (1,04%) и флавоноидите (0,82%). Минимално е съдържанието на антрахиноните – само 0,11%.

Изводи: Проучванията върху химичния състав на цветовете от *Koelreuteria paniculata* показва наличие на седем групи биологично-активни вещества. Доказано беше наличие на антрахинони и каротеноиди в това растение за първи път. Количественото определяне показва високо съдържание на общи феноли, както и на танини. Получените данни са добра основа за по-нататъшни изследвания върху фитохимичния състав, а също и върху различни фармакологични ефекти на установените съставки.

Ключови думи: *Koelreuteria paniculata*, цветовете, фитохимично проучване, спектрофотометрия

УВОД

Китайският мехурник (*Koelreuteria paniculata* Lam.) е листопадно дърво, принадлежащо към сем. Сапиндови (Sapindaceae), високо около 10 м. и с рехава, разперена корона (Фиг. 1).

Фиг. 1. *Koelreuteria paniculata*

Родината му е Източна Азия (Китай и Корея). Листата са сложни, текоперести с по 9–15 яйцевидни, неправилно назъбени или наделени листчета (Фиг. 2). Китайският мехурник цъфти през юни-юли и е медоносно растение. Цветовете са светложълти, събрани във връхни разклонени метлици, дълги до 40-50 см (Фиг. 3). Плодът е яйцевидна, тригнезна кутийка, подобна на мехур, откъдето идва и името му. Отначало плодът е зелен, след това жълто-зелен и накрая кафяв, като

(0,82%). The content of anthraquinones was lowest – only 0.11%.

Conclusions: Studies of the chemical composition of flowers of *Koelreuteria paniculata* revealed the presence of seven groups of biologically active substances. It was proved the presence of anthraquinones and carotenoid in this plant for the first time. Quantification showed a high content of total phenols and tannins. The resulting data provide a good basis for further research on the phytochemical composition and also on the various pharmacological effects of the identified components.

Keywords: *Koelreuteria paniculata*, flowers, phytochemical study, spectrophotometry

Фиг. 2. Листа от *Koelreuteria paniculata*

остава на дървото през цялата есен (Фиг. 4). Семената са твърди, черни и сферични (Фиг. 5). У нас този вид се среща навсякъде в градини и паркове, като постоянно заема и нови местообитания (17,18). Китайският мехурник е декоративно растение в районите с умерен климат по цял